روزنامه سیاسی، اقتصادی، فرهنگی، اجتماعی، ورزشی صبح ایران • صاحب امتیاز و مدیرمسئول: مهدی رحمانیان • نشانی: میدان آرژانتین،خیابان الوند، کوچه آرشیا، پلاک ۶ • تلفن: ۹۲و۸۸۶۵۴۳۹۰ • نمابر: ۸۸۸۸۰۷۱۹ • تلفن آگهی‌ها: ۸۸۱۹۲۸۷۷ • تلفن امور مشترکین: ۸۸۲۰۹۵۹۳ • توزیع: شرکت‌پیام‌رسان سبز تلفن: ۵- ۶۶۲۷۲۱۳۰ • چاپ: گلریز تلفن: ۶۶۷۹۵۴۴۲

روزنامه شرق

www.sharghdaily.ir

یکشنبه • ۴ تیر ۱۳۹۶ • ۳۰ رمضان ۱۴۳۸ • ۲۵ ژوئن ۲۰۱۷ • سال چهاردهم • شماره ۲۸۹۶ • ۲۰ صفحه

اذان ظهر تهران ۱۳:۰۷ • اذان مغرب ۲۰:۴۵ • اذان صبح‌فردا ۴:۰۴ • طلوع آفتاب ۵:۵۰

روزنامه فردا

fardashargh@gmail.com

حرف درشت

حق اعتراض

● **پوریا عالمی:** هرازچندگاهی مطابق بیشتر جوامع مترقی یا ترقی‌خواه، در مملکت ما نفرات و شهروندانی - بـه انتخاب شـخصی یـا سازمان‌دهی‌شـده - در بزنگاه‌هایی که فرصت حضور رودررو و چشم‌درچشم با مقامات و مسـئولان به دسـت می‌آورند، شروع به شعاردادن می‌کنند. محتوای شعارها اگر در تمجید یا تقبیح مقام مسئول باشد، بسـته به اینکه ما در کدام طرف ماجرا هستیم، واکنش متفاوتی خواهیم داشت. در ماجرای سـخنرانی رئیس‌جمهـور اصلاحات در دانشگاه و اعتراض بی‌پروای دانشجویان به او، هرچند آن روز خیلی‌ها ناراحت شـدند و خواسـتار مقابله یا پیگیری ماجرا شـدند، اما رویکرد رئیس‌جمهور وقت، امروزه رفتـاری آزادی‌خواهانه بـا درنظرگرفتن حق آزادی بیـان برای مخالـف به نظر می‌رسـد. همین اعتراضات به آقایان سیدحسـن خمینی، جهانگیری، وزرا، نمایندگان دولت آقای احمدی‌نژاد در سفرهایی که به سازمان ملل داشتند و... واکنش‌های گوناگونی - بسـته به اینکه ما مخالف یا موافق مقام مسـئول باشـیم - ایجاد کرده اسـت. در دهه‌های گذشته نیز روزنامه‌نگاران، خبرنگاران و وبلاگ‌نویسـانی به اتهام توهین بـه مقامات، مواجه شـده‌اند. مـن به‌عنوان یک روزنامه‌نگار، طنزنویس و نویسـنده که به اقتضا و فراخـور مطالبی که منتشـر کـرده‌ام و به صورت رسـمی یا غیررسـمی مورد اعتراض افـراد مختلف واقع شـده‌ام، از رئیس‌جمهور منتخب می‌خواهم با به‌رسـمیت‌پذیرفتن حق اعتراض افراد به مقامات به هر وسـیله حدود آزادی بیان را از نو گسترش دهد که بهترین و ماندگارترین نوع کشورگشـایی‌ها، گسـتردن مرزهای آزادی اندیشه و بیان است. به نظر ما راهکار گذشـتن از این گردنه، پذیرفتـن و به‌جان‌خریدن درد و رنج عتاب‌هاسـت، حتی اگر معترضان منسـجم و سازمان‌یافته باشند. عبور از این گردنه که تیغ تیز اتهام توهین را همیشـه چون شمشـیر داموکلس بر گردن نحیف رسـانه و افراد قرار می‌دهـد، جز با بازتعریف حدود و معنی توهین ممکن نیست. تصور صاحب این قلم این است که با اعتراض‌کنندگان به رئیس‌جمهور کشـور، آقای روحانی و دیگران (حتی اگر آن اعتراض خوشایند نباشد و شـکل توهین به خود بگیرد) نباید برخورد کرد، مگر اینکه شاکی خصوصی وجود داشته باشـد؛ یعنی خود آقـای روحانی یا بایـد از این حق قانونی خود استفاده کند و با شکایت از معترضان آنان را محدود کند یا با گذاشـتن گامی به پیش و پذیرفتن حق ابـراز عقیده و بیان - حتی با رویکرد شـعاری و آشـنای زنده‌باد مخالف من - مرزهای آسـیب‌دیده آزادی بیان را وسعت بخشد.

کارتون خواب

محمدرضا ثقفی

گزارش فردا

هشتمین دوره جایزه اخلاق و نیایش، برگزیدگان خود را شناخت

زمانی برای تحسین

سـعید برآبـادی: عصـر روز جمعـه، فضـای آرام کتابخانـه ملـی، میزبـان چهره‌هایی بود که فهرست آنهـا به‌تنهایـی می‌تواند بخش عمده‌ای از فرهنگ و هنـر سـه دهـه اخیر را نمایندگی کنـد. آنها آمده بودند تا در هشـتمین دوره جایزه اخـلاق و نیایش در آینه پژوهش شرکت کنند؛ جایزه‌ای که بنیان آن را احمد مسـجدجامعی ۱۰ سال پیـش در موزه قرآن بنا نهاده بود و اکنون با وجود همه مشـکلات توانسته هشـتمین دوره آن را برگزار کند. در این مراسم علی نصیریان در حوزه تئاتر و سینما، حسین راغفر در حوزه اقتصاد، هاشـمی‌طبا در حوزه سیاست، محمدعلی موحـد در حوزه ادبیات، احمدرضا احمدی در حوزه شـعر، هایده شیرزادی در حوزه محیط زیست، مهدی ابراهیمیان در حـوزه معماری، آیت‌الله ابراهیم امینـی در حوزه دین، رضا هاشـمی در حـوزه اخلاق حرفه‌ای، لیلا ارشد در حوزه اجتماعی و بهرام حنفی در حوزه هنر تجسمی جوایز خود را از احمد مسجدجامعی و رئیس دولت اصلاحات دریافت کردند. تدابیر برگزاری این مراسـم به حدی پیچیده بود که فراخوان چهره‌ها و مقامات مسـئول به بالای سـن برای اهدای جایزه‌ها چنـد دقیقـه‌ای از وقت میهمانـان را گرفـت؛ اما در نهایت فهرستی از فعالان فرهنگی و سیاسی دهه‌های اخیر بالای سـن رفتند تـا جوایز برگزیـدگان این دوره از جایـزه اخـلاق و نیایش را اهدا کننـد. در کنار احمد مسجدجامعی، استاد داوری‌اردکانی، مولاوردی معاون زنـان و خانـواده رئیس‌جمهـوری، احمدی‌پور رئیس سـازمان‌های میراث فرهنگی و گردشگری و بروجردی رئیـس کتابخانـه ملی ایـران، حجت‌الاسـلام دعایی مدیرمسئول روزنامه اطلاعات، مجید مجیدی کارگردان و سـاعد باقری شاعر ایستادند و از تلاش فعالان عرصه فرهنگی، اقتصادی، سیاسی و هنری قدردانی کردند. در این مراسـم، احمد مسجدجامعی با اشاره به تاریخچه شـکل‌گیری این جایزه در هیئت امنای موزه ملی قرآن کریـم، از همراهـی چهره‌هایی ماننـد مجید مجیدی، زنده‌یاد قیصر امین‌پور، مرحـوم طاهره صفارزاده، رضا داوری‌اردکانی، ساعد باقری و استاد احصایی یاد کرد و گفت: «اصلی‌ترین انگیزه شکل‌گیری این جایزه، توجه به این مسئله بود که اصولا بسیاری از کیفیت‌های حرفه‌ای و بینش‌هـای تجربـی را نمی‌توان براسـاس محک و معیارهای عددی و رقمی سنجید و باید از افرادی که در کار حرفه‌ای خود به نقطه‌نظرها و کشف و شهودهایی رسـیده‌اند، برای سـاخت الگوهایی در حوزه پژوهش و فرهنگ اسـتفاده کرد». او با اشـاره به هشـت دوره برگزاری این جایزه یادآور شـد که متأسفانه نتوانسته‌اند ایـن جایزه را در سـال‌های ۸۸ و ۹۵ بـه دلایلی برگزار کننـد و امـروز از اینکه بار دیگر در روزهـای پایانی ماه رمضان، میزبان اهالی فرهنگ و هنر شـده‌اند، قدردان باری‌تعالی است. همچنین در این مراسم رئیس دولت اصلاحات نیز با اشـاره‌ای گذرا به عنـوان این جایزه، از اهمیت اخلاق و نیایش در جامعه امروز سخن گفت و با تأکید بر اینکه حوادث اخیر لزوم توجه بیشتر به اخلاق را در جامعه نمایان می‌کند، از نیایش به‌عنوان عنصری مهم برای خودشناسـی و ایمان یاد کـرد. او خطاب به تمام برگزیـدگان جایزه اخلاق و نیایش، خواسـت که در جهت نهادینه‌کردن اخلاق در کشـور بکوشند؛ اما این مراسم سخنرانی‌ها و حاشـیه‌های جالب کم نداشـت؛ از علی نصیریان گرفته که به خاطر حضور در تئاتر، جایزه‌اش را پیش از همـه دریافت کرد و مجلس را ترک کرد تا احمدرضا احمدی که با وجود شـایعاتی که دربـاره بیماری‌اش شـنیده می‌شـد، خود به روی سـن آمـد و در عکس یادگاری با حضار در مراسم شرکت کرد. حضور مهندس هاشـمی‌طبا نیز یکی دیگر از اتفاقات جالب این مراسم بـود که با تشـویق بی‌امـان حضار همراه شـد. هایده شـیرزادی، فعال محیط‌زیسـتی نیز در هنگام دریافت جایـزه، نگرانی‌های خود را از شـرایط محیط‌زیسـتی کشـور این‌گونه ابراز کرد: «محیط زیسـت کشور، قابل واردات نیست. ما با نفت همه‌چیز را می‌توانیم بخریم، جز محیط زیسـت. من در دوره اصلاحـات فعالیتم را در زمینه بازیافت شـروع کردم؛ اما متأسـفانه در دوره آقای احمدی‌نژاد موانعی برای این فعالیت ایجاد شـد و امیدوارم که اکنون بتوانیم شـعار ایران بدون زباله را در دولت دوازدهم پیگیری کنیم». پس از اتمام مراسم، حضار با شـرکت در مراسـم افطـار، از فرصت آخرین جمعـه ماه رمضان بـرای تازه‌کردن دیدارها اسـتفاده کردند. محمدرضا خاتمی، زهرا اشـراقی، سـیدمحمد بهشـتی، شـکوری‌راد، آذر منصـوری، الهـه کولایی، اسـتاد عبدالله انوار، خسـرو سـینایی، مرضیه برومند، آهو خردمند، سـیداحمد محیط‌طباطبایـی و... از دیگر میهمانانی بودند که مراسم افطار به لطف حضور آنها، جلسات دیدار و بحث درباره مسائل روز کشور بود.

اتفاق

بیانیه ۲۵۰ روزنامه‌نگار و فعال مدنی علیه تروریسم

من درد مشترکم مرا فریاد کن

شـرق: بیش از ۲۵۰ روزنامه‌نگار ایرانی و افغانسـتانی با صدور بیانیه‌ای مشـترک، حوادث تروریسـتی کابل، تهران و هرات را محکوم کردند. این اولین حرکت مشترک بین این دو کشور اسـت که هرکدام در این سال‌ها به نوعی قربانی تروریسم شده‌اند. این روند می‌تواند فتح‌الابابی برای کارهای مشترک بعدی باشد. متن این بیانیه از سوی روزنامه‌نگاران افغان به زبان فارسـی دری تهیه شده است. روزنامه‌نگاران و فعالان مدنی ایرانی نیز به احترام اولین تجربه مشترک، این بیانیه را ارج نهاده و امضا کرده‌اند. در میان امضاکنندگان، نام پرویزکاوه، مدیر روزنامه هشـت صبح، محمدی، سـردبیر روزنامه ایران، امیرشاهی، سردبیر روزنامه شهروند، کیوان صمیمی، سردبیر ماهنامه ایران فردا، طاهر قادری، مدیر تلویزیون میترا، صدیق‌الله توحیدی، سرپرسـت کمیته مصونیت خبرنگاران افغـان، محمد عبدالله، رئیس اتحادیـه رادیو و تلویزیون‌های افغانستان و بسیاری دیگر از چهره‌های سرشناس روزنامه‌نگاری و فعالان مدنی ایران و افغانسـتان مانند بهروز گرانپایه، بهمن احمدی، ژیـلا بنی‌یعقوب، زهرا ابراهیمی، فخرالسـادات محتشـمی‌پور، لی‌لی فرهادپور، مینو مرتاضی، مینو بدیعی، نوشـین احمدی و ... دیده می‌شـود. در این بیانیه آمده اسـت: «تروریزم کابوس دهشـتناک انسان عصر حاضر شده است. این جریان ضدانسانی با استفاده از ابزار اغلب دینی و نقـاب به ظاهر دفاع از ارزش‌های دینی، سـعی در تخدیر افکار عمومی جهان دارد. ازهم‌گسـیختن شیرازه دولت‌ها در دهه حاضر که حاصل شکل‌گیری مناسبات جدید جهان‌شمول است باعث رشد و انکشاف (توسعه) تروریزم در قالب‌های مختلف شده اسـت. گروه‌هایی افراطی که خود را جهادی می‌نامند، با قرائت نادرسـت و افراطی از دین، امروزه به‌عنوان مهم‌ترین جولانگاه شـکل‌گیری تروریزم به شکل دهشتباری جهان را با موج رو به افزایش کشتار و قتل عام انسان‌ها روبه‌رو کرده است. کشورها و گروه‌هایی در جهان با اسـتفاده از این ابزار سـعی در سـقوط و تخریب نظام‌های متنوع خصوصا نظام‌های مبتنی بر دموکراسـی دارند. حمایت جریان‌های متخاصم با ارزش‌های انسـانی در گوشه و کنار جهان با وجود شـکل‌گیری جبهه‌های وسیع مبارزه با تروریزم هنوز نتوانسـته جلوی این طاعون قرن ۲۱ را بگیرد و تروریسـت‌ها توانسته‌اند با تخدیر اذهان عده‌ای در حتی آرام‌ترین کشورهای جهان، سایه دهشتناک خود را بگسـترانند. در هفته‌های اخیر، شهرهای کابل، هرات، منچستر، لندن، پاریس و در این اخیر، تهران، آماج حملات تروریسـتی گروه‌های وحشت‌افکن شده است که خون انسـان‌های بی‌گناه زیادی را ریخته است. در چنین احوالی، همدلی و هم‌رأیی مردمان در جغرافیاهای مختلف که همه به‌طور مشـترک قربانی تروریزم شـده‌اند، می‌توانـد در بسـیج جهانی علیه تروریزم مفیـد و اثرگذار باشـد و دولت‌ها را ملزم می‌سـازد برای جلوگیری از قتل عام انسان‌ها توسـط تروریزم افراط‌گرا، بیشتر تلاش و برنامه‌ریـزی کننـد». در بخش پایانی این بیانیه آمده اسـت: «ما گروهی از فعالان مدنی، روزنامه‌نگاران و نویسـندگان در ایران و افغانسـتان، به‌طور مشترک از اعمال تروریسـتی انجام‌شده در کابل، تهران و هرات اعلام انزجار و نفرت کرده و استفاده از تروریزم را برای درهم‌شکستن وحدت مردمان در جغرافیاهای مختلف و شکل‌دهی قلمروهای بدون حاکمیت را محکوم می‌کنیـم. ما از دولت‌هایی که قربانی تروریزم شـده‌اند، می‌خواهیم تا با استفاده از تمام ابزار مشـروع دولتی و بین‌المللی، مبارزه با تروریزم را سـرلوحه فعالیت‌هایشـان قرار دهند. ما با همدردی و هم‌نوایی با تمام انسـان‌های این کره خاکی که قربانی تروریزم شـده‌اند، تلاش می‌کنیم تا جهانیان را متوجه تبعات فاجعه‌بار و گسـترده نفوذ تروریزم در گوشه و کنار جهان بسازیم. جان انسان‌ها باارزش‌تر از آن است که بازیچه سیاست‌مداران برای قدرت بیشتر شود».

سلام به فردا

پس از حواشی روز قدس

عید فطر؛ حرکت به سمت وحدت ملی

آذر منصوری: مراسم روز قدس طبیعتا یک مراسم سیاسی است که براساس تاکیدات بنیان‌گذار انقلاب، جلوه‌ای از حمایت مردم مسـلمان ایران و جهان از مردم مظلوم فلسـطین و علیه رفتارهای جنگ‌جویانه و ماجراجویانه رژیم اشـغالگر قدس را نشـان می‌دهد. انتظار می‌رفت کـه در آخرین جمعه ماه رمضان امسـال هم مانند چهار دهه اخیر خروش مردم ایران با وحدت کامل و نمادی از اعتراض به رفتار اشـغالگرانه اسـرائیل در هفت دهه اخیر باشد. تلقـی بر این بود که در آخرین جمعه ماه رمضـان که هم‌جوار روز عید فطر نیز بود، حضور گسـترده مردم در روز قدس، نه‌تنها در اعتراض به رفتار رژیم اشـغالگر قدس؛ بلکه نمادی از وحدت در فضای داخلی کشـور و انعکاس آن در جوامع بین‌المللی باشـد؛ چراکه امروز تهدیـدات منطقه‌ای، ضرورت وحدت ملی ایران را دوچندان کرده و دشـمنان ما که دریافته‌اند مردم، آینده سیاسی خود را از طریق صندوق‌های رأی مطالبه می‌کنند، ناامیدتر از همیشه به کینه‌جویی با ما قد راسـت کرده‌اند؛ اما به هر تقدیر آنچه در این روز اتفاق افتاد، توهین عده‌ای به‌ظاهر خودسـر به رئیس‌جمهـور منتخب مردم نبود؛ بلکـه توهین به مردمی بود که با امید به حضور و مشـارکت در سرنوشـت سیاسی کشـور خود، بیست‌ونهم اردیبهشـت به پای صندوق‌های رأی رفته بودند. امروز هم شـاهدیم که خبری از بازتاب همیشگی راهپیمایی‌های روز قدس در شـبکه‌های خبری دنیا نیست و به نظر می‌رسد که این گروه بیش از آنکه بتوانند با رفتار خود کام مردم ایران را تلخ کنند، باعث خوشـحالی رژیم اشغالگر قدس شدند که در چهار دهه اخیر، از روز قدس به‌عنوان روز بیداری مسلمانان در هراس بود.

اکنون در حالی به پیشـواز یکـی از ایمانی‌ترین اعیاد مذهبی مسـلمانان می‌رویـم که روح مـردم ایران از توهین‌ها در روز قدس آزرده شـده و نگران آن هسـتند که چنین رفتارهایی که در راسـتای وحدت ملی کشور و دفاع از استقلال کشـور نیسـت، اصل انتخابات در کشـور و امید مردم به مشارکت سیاسی در آینده سرزمین خود را به چالش بکشد. گویی عده‌ای که در اقلیت هسـتند، بنا ندارند نتیجه انتخابات اردیبهشت را بپذیرند و از هر فرصتی برای زیر فشار قراردادن روحانی و تضعیف نتیجه انتخابات در سپهر سیاسی کشور بهره می‌گیرند؛ حتی اگر آن روز و آن فرصت، روز مهم و نمادین قدس باشـد؛ بنابراین به نظر می‌رسـد کـه این دل‌آزردگی، اثرات خـود را روی عید فطر و برگزاری مراسـم‌های مذهبی آن نیز باقی خواهد گذاشـت. روز عید فطر که نمادی از وحدت مسلمانان اسـت، اکنون با خاطره تلخی از روز قدس رفته، همراه خواهد بود و بی‌شـک آن تأثیرات روحی و مذهبی را که هر ساله عید فطر در فضای جامعه مسـلمانان داشت، امسـال با تلخی به‌جامانده از روز قدس همراه باشـد و نه‌فقط تا ایـن روز؛ بلکه تا مدت‌ها، روح و جان ایرانیان را برنجاند.

بااین‌همه باید امیدوار بود که روز مهمی مثل روز عید فطر، بهانه‌ای شـود برای حرکت به سـمت وحدت ملی در شـرایطی که تهدیدات خارجی علیه کشـورمان هر روز بیشتر از قبل می‌شـود. طبعا در چنین شرایطی نیازمند آن هسـتیم که جایگاه اسـتراتژیک ایران در منطقه براسـاس رویه وحدت ملی تقویت شـود و دیگر شـاهد چنین رفتارهای توهین‌آمیزی به منتخب مردم و رأی‌دهندگانی که پشت سر او ایستاده‌اند، نباشیم.

پرنده آبی

#حامی‌روحانی‌ام

شرق: پس از ماجرای توهین به حسن روحانی در هنگام راهپیمایـی روز قدس، هرکس می‌خواسـت به‌گونه‌ای حمایت خود را از رئیس‌جمهور ۲۴ میلیونی اعلام کند. یکـی از کاربران شـبکه‌های اجتماعی پیشـنهاد توفان توییتری را برای ساعت ۲۲ داد. این‌گونه بود که هرکس به دلیلی حمایت خود را از حسـن روحانی با هشـتگ #حامی_روحانی_ام اعلام کرد. برخی مسـئولان نظیر جهانگیری، مولاوردی و... نیز در شـبکه‌های اجتماعی به‌گونه‌ای نسـبت به بی‌احترامی بـه روحانی واکنش نشان داده بودند. در کمتر از یک‌ساعت‌ونیم این هشتگ جزء ۱۰ ترند اول جهان و مدتی بعد نیز دقایقی ترند اول شد، اما برخی مخالفان این حرکت اعلام کردند اصلا این حمله از قبل پیش‌بینی شده بوده و بستر رسانه‌ای آن از قبل آماده بوده و روبات‌ها وارد عمل شده‌اند و اعلام شد که این هشـتگ به همین دلیل از ترندهای جهان حذف شـد. پس از آن نیز بسـیاری از حامیان روحانی با کلمه و عکس‌های روبات به اسـتفاده از هشتگ ادامه دادند و حتی این پرسـش را از هم می‌پرسـیدند: «من روبات نیستم. نکنه شما روباتین؟» دیشب این موضوع تا پاسی از شب در شبکه‌های اجتماعی داغ بود.